

УДК
7.012+687.13(091)

DOI:10.30857/2617-
0272.2019.4.2.

ГЕРАСИМЕНКО О. Д., ПАШКЕВИЧ К. Л., ОМЕЛЬЧЕНКО Г. В.,
ЗАГРІЙЧУК Б. П., КОЛОСНІЧЕНКО М. В.
Київський національний університет технологій та дизайну

ХУДОЖНЬО-КОМПОЗИЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ДИТЯЧОГО КОСТЮМУ У КОЛЕКЦІЯХ ВИСОКОЇ МОДИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

Мета. Дослідження художньо-композиційних особливостей в дитячих колекціях Будинків високої моди та визначення закономірностей їх повторення в дизайні дитячого костюма ХХ – початку ХХІ ст.

Методологія. Застосовано історичне вивчення матеріалів, візуально-аналітичний метод, морфологічний та композиційно-конструктивний аналіз.

Результати. Досліджено еволюцію дитячого костюму в колекціях високої моди ХХ – початку ХХІ ст. та проаналізовано основні тенденції дитячої моди даного проміжку часу. Визначено художньо-композиційні особливості дитячого костюму, виявлено найбільш характерні художньо-конструктивні елементи дитячого одягу: об'ємна форма, колірна гама та рисунок тканини, конструктивно-декоративні елементи та оздоблення. Встановлено закономірності повторення рисунку тканини в колекціях дитячого одягу Будинків моди ХХ – початку ХХІ ст.

Наукова новизна полягає у визначенні закономірностей повторення художньо-композиційних особливостей в дитячому костюмі, таких як рисунок тканини та оздоблення, в колекціях високої моди ХХ – початку ХХІ ст., що дасть можливість прогнозувати тенденції дитячої моди та проектувати актуальні моделі одягу для дітей.

Практична значущість. Зібрані матеріали та їх аналіз дозволили узагальнити художньо-композиційні особливості та виявити провідні тенденції художньо-композиційного вирішення дитячого костюма в різні роки в творчості Будинків високої моди ХХ – початку ХХІ ст. Результати можуть бути використані при подальших наукових дослідженнях з дизайну дитячого одягу.

Ключові слова: колекція, дитячий одяг, модель, Будинки моди, дитяча мода.

Вступ. Сучасні напрями моди, нові стилі і тенденції втілюють перспективні колекції, представлені провідними Будинками моди на подіумах в Парижі, Мілані, Нью-Йорку тощо. Такі колекції демонструють нові ідеї, форми, силуети та пропорції в костюмі. Провідні світові модні бренди не так давно почали представляти на тижнях високої моди колекції одягу для дітей; розвиток дитячої моди та її інтеграція в дитячий костюм відбувалися поступово.

Протягом тисячоліть дитячий одяг був зменшеною копією дорослого, наприклад, в XVII – XVIII ст. діти були змушені з 7 років одягати корсети, які призводили до порушення роботи внутрішніх органів. Після публікації книги «Еміль, або про виховання» Жан-Жака Руссо (1862 р.),

котрий описав негативний вплив на дітей модного дитячого костюма, який обмежував їх рухи та деформував тіло, відбулися зміни у поглядах на те, які функції має виконувати дитячий одяг і як він повинен виглядати. Увага була зосереджена на розвитку і вихованні дітей, тому одяг для них мав бути комфортним і відповідати естетичним вимогам, для того щоб сформувати гармонійний внутрішній світ дитини.

Поступово виробництво дитячого одягу виокремилось як окрема ланка моди, а на початку ХХ ст. одяг для дітей став окремим сегментом в творчості Будинків високої моди. Відомі кутюр'є почали створювати окремі лінії дитячого вбрання, враховуючи потреби дітей та спосіб їх

життя. З плином часу дитячий одяг все більше вдосконалювався та відповідав віку дитини та етапам її розвитку. Під впливом технічного прогресу, соціальних і політичних змін та культурного розвитку суспільства в певні часи змінювались об'ємна форма, конструкція, оздоблення, матеріали для дитячого одягу, костюм набував певного художньо-образного вирішення. Для формування цілісного уявлення про становлення і розвиток дитячої моди у XX - XXI ст. недостатньо висвітлені та потребують більш детального вивчення художньо-композиційні особливості дитячого костюма в колекціях Будинків високої моди.

Аналіз попередніх досліджень.

Розглядаючи основні процеси, які відбувались в світі високої моди протягом XX ст., автором Д. Ю. Єрміловою проаналізовано зародження та розвиток індустрії моди [15]. У праці [10] досліджено історію одягу і систему моди, що охоплює дизайн, виробництво, маркетинг та зміну уявлення про моду; окремо розглянуто еволюцію дитячого одягу і відношення до нього в різні історичні періоди. Snodgrass M.E. проаналізовано окремо історію одягу для дівчаток і хлопчиків [9]. В статті [20] розглянуто особливості розвитку дитячої моди з метою визначення раціонального підходу до проектування дитячого одягу. У роботі [19] проведено системно-структурний аналіз варіативності форм дитячого костюма XIX – поч. XXI ст. та виокремлено найбільш характерні його складові, такі як, знак-символ форми та опорна поверхня, визначено домінуючу колірну гаму та переважаючий вид оздоблення. Автором Т. А. Пашковською досліджено історію дитячого одягу, зокрема шкільної форми, та подано її загальну характеристику [26]. Васильєвою О. С. визначено загальні принципи пропорціонування, що використовуються при створенні моделей шкільного дитячого форменого одягу [14].

Дослідження художньо-композиційних особливостей одягу різного асортименту застосовується при проектуванні нових моделей, однак автори [18] зазначають, що отримані результати також дають можливість сформулювати уявлення про естетичну складову в дизайн-проектуванні одягу різного призначення.

Особливості конструювання і художнього моделювання одягу для дітей та перспективи створення нових форм дитячого одягу із застосуванням методів дизайн-проектування розглянуто в працях [13; 25].

В дослідженні [24] проаналізовано основні фактори, що впливають на процес проектування дитячого одягу, та визначено особливості конструктивно-композиційного рішення дитячого одягу різного асортименту та стильового рішення. Автором встановлено, що при проектуванні дитячого одягу необхідно враховувати гармонійність пропорцій, відповідність матеріалів конструкції і формі виробу, характер і вид застосовуваного оздоблення тощо.

В роботі [21] досліджено поняття стилю в сучасному одязі для дітей різних вікових груп і проведено аналіз напрямів їх розвитку. Автор доводить, що дитячий костюм створюється шляхом поєднання речей різних стилів в один образ на основі гармонізації за колірною гамою, пропорціями та характерними рисами.

В статті [17] авторами проаналізовано колекції дитячого одягу відомих брендів, виконано маркетинговий аналіз сегменту дитячої моди, визначено принципи формування асортименту колекцій дитячого одягу, особливості розробки колекцій одягу у стилі «family look».

Постановка завдання. Характерною ознакою сучасного стану індустрії моди є збільшення сегменту одягу для дітей. Для забезпечення розвитку цього сегменту необхідний історичний аналіз та осмислення особливостей формування

дитячої моди. Основним завданням є дослідження художньо-композиційних особливостей дитячого костюму в колекціях високої моди ХХ – початку ХХІ ст.

Для досягнення поставленої мети було вирішено такі завдання: прослідкувати еволюцію дитячого одягу як окремого напрямку в індустрії моди, проаналізувати дитячі колекції високої моди ХХ – початку ХХІ ст., систематизувати художньо-композиційні елементи дитячого костюму та визначити циклічність їх повторення, що дасть можливість прогнозувати тенденції дитячої моди.

Результати дослідження. В першій половині ХХ ст. виготовленням вишуканого одягу займалися відомі кутюр'є Жанна Пакен, Ельза Скіапареллі, Мадлен Віоне, мадам Гре, Поль Пуаре, Жак Дусе та інші. Кожен з кутюр'є зробив вагомий вклад у розвиток високої моди. Жанна Пакен ввела у жіночу моду накидку-кімоно, сукню з завищеною лінією талії в стилі ампір, подала ідею про жіночий спортивний одяг, створювала сукні в стилі модерн. Ельза Скіапареллі запропонувала моделі роздільних купальників, спідницю-шорти, ввела в моду принти у вигляді газетної статті, створювала незвичайні і оригінальні моделі капелюхів та першою представила колекцію в'язаних речей.

Мадлен Віоне була авторкою техніки крою по косій і розробляла жіночі сукні у грецькому стилі зі складним та унікальним драпіруванням. Мадам Гре створила новий матеріал – шовкове джерсі; вона працювала без лекал, моделі жіночих суконь моделювала на манекені методом наколювання. Жак Дусе та Поль Пуаре стали новаторами в історії жіночої моди.

Перший популяризував костюм для жінок, який складався з жакета та спідниці, створював розкішні вечірні сукні та вироби з хутра. Поль Пуаре ввів в моду фактурні тканини і багато оригінальних суконь, наприклад сукню-абажур, змінив силует

жіночого одягу в цілому, звільнивши жінок від корсетів. Проте ці кутюр'є створювали лише поодинокі моделі дитячого одягу, які не представлялися Будинками моди в окремих колекціях.

Ідея створювати ексклюзивний одяг для дітей виникла у французької кутюр'є Жанни Ланвен (Jeanne Lanvin). Саме її вважають законодавицею дитячої високої моди, адже вона стала першою, хто створював одяг для дівчаток, не копіюючи його з дорослої моди, враховуючи особливості будови тіла та вікові характеристики дитини, використовуючи високоякісні тканини та приділяючи увагу деталям. У 1908 р. вона представила першу у світі дитячу колекцію під назвою «Petites filles modèles» – сукні зі стрічками та оборками більш вільного силуету, ніж одяг для жінок.

Дитячий одяг став основним асортиментом Будинку мод Lanvin і впродовж 30 років дизайнерка створювала моделі для дітей із заможних родин: для дівчаток до 6 років пропонувала сукні прямого силуету з мусліну та вуалі пастельних відтінків, довжиною нижче колін і оборками по низу, з короткими рукавами; сукні для дівчаток старшого віку були доповнені поясом. Однотонні сукні оздоблювали вишивкою, мереживом, аплікаціями зі стрічок та тканини (рис. 1).

Пізніше кольорова гама дитячого вбрання стала більш насичена, з'явилися моделі легендарного кольору – відтінку нічного неба (bleu nuit), а також інших відтінків синього, рожевого, жовтого кольорів. Згодом почали використовувати тканини з рисунком, у колекціях були представлені сукні для маленьких дівчаток з принтами квіткових мотивів. Романтичність дитячого образу зберігалась і була популярною до кінця 1930-х років, змінювались лише кольори, тканини, ширина і довжина спідниці чи сукні.

Рис. 1. Моделі дитячого одягу початку ХХ ст. Будинку моди Lanvin:

а – шифонова сукня з вишивкою та аплікацією у вигляді квітів троянд, 1923 р. [11]; б – сукня з оздобленням у вигляді троянд з блакитної органзи та чорного мережива, 1925 р., Музей Гальєра в Парижі [23]; в – бавовняна сукня з шовковими вставками, 1930 р., Метрополітен-музей, Нью-Йорк [22]; г – стьобана куртка з шовку, оздоблена бантом, 1931 р., Метрополітен-музей, Нью-Йорк [22]

Значні зміни в моді відбулися під впливом подій Першої та Другої світових воєн – складне економічне становище, зокрема дефіцит тканини, та той факт, що жінки все частіше повинні були працювати і самостійно піклуватися про речі своїх дітей, вимагали більш практичних і зручних моделей жіночого і дитячого одягу. Це позначилось на конструктивних рішеннях і матеріалах, які в той час використовували: натуральні тканини почали замінювати штучними, наприклад, замість шовку використовувати нейлон, з'явився верхній одяг із трикотажу, з якого раніше виготовляли лише спідню білизну; розробляли моделі простого крою, як для дорослих, так і для дітей. Для того, щоб компенсувати нестачу матеріалів, видавалися брошури з порадами по переробці та оновленню старих речей [1, с. 134], модні журнали друкували схеми перетворення чоловічих штанів на жіночу спідницю, жіночої сукні на дитячу.

Загалом мода 40-х років ХХ ст. стала простою та практичною. Характерними були напівприлеглі та вільні силуети, велика об'ємна форма, в кольоровій гамі переважали темні, приглушені тони: синій, чорний, сірий, хакі тощо. Одяг для жінок та чоловіків був класичного стилю, з мінімальним оздобленням та чіткими конструктивними лініями, з'явилися сукні

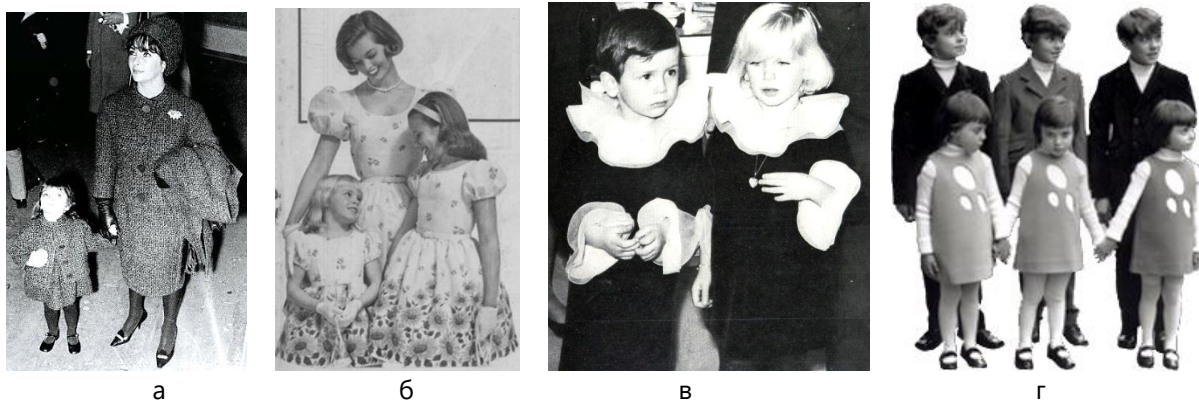
спортивного стилю на гудзиках, з відкладним коміром та невеликою кокеткою на ділянці плеча. Спідниці та сукні шили прями, часто поєднуючи різні тканини і кольори в одному виробі – з метою економії матеріалів та задля урізноманітнення простого крою. В моду увійшли зручні комбінезони, котрі нагадували офіцерську форму, та сарафани, під які одягали блузку або джемпер. Для верхнього одягу характерними були розширені плечі, накладні кишені, відкладні коміри, хлястики та пати – ознаки військового стилю. Перелічені елементи були присутні і в моделях одягу для дітей, так як дитяча мода завжди частково копіює дорослу. В США у цей період формується характерний фольклорними мотивами стиль: тканини в клітинку, бавовняні сукні і спідниці, блузки з воланами, ковбойські чоботи, джинси, аксесуари з індійськими елементами.

Друга світова війна перервала розвиток європейських Будинків високої моди, створення ексклюзивних дитячих колекцій тимчасово призупинилося. Однак, незважаючи на окупацію, французькі кутюр'є, для того щоб Париж залишався столицею моди, об'єдналися і створили пересувну виставку, яка представляла актуальні моделі жіночого одягу у зменшеному вигляді та демонструвалася у

країнах Європи і Америки в 1945-1946 рр. [2, с. 208-209]. Після закінчення війни Будинки мод почали відновлювати свою діяльність, дизайнери повернули в жіночу моду романтичний стиль, тканини ніжних пастельних відтінків і широко почали застосовувати різноманітне оздоблення. Актуальними стали розширені спідниці і об'ємні блузки, сукні з воланами, складками, поясами та ґудзиками в тон до основного матеріалу. Дитяча мода набула яскравих кольорів, з'явився одяг з тканин в горох та смужку. Такий контраст з модою 40-х років ХХ ст. підтверджує те, що дитяча мода реагує на соціальні події які відбуваються у світі.

Створенням одягу для дітей починає займатися Будинок моди Dior, який в 1957 р. розробляє дизайн суконь для доньки принцеси Монако Грейс Келлі – Кароліни. В наступні роки головний дизайнер Dior Марк Боан повторює окремі моделі жіночого одягу для маленьких дівчаток, серед яких – міні-копії жакету та сукні із твідової тканини фіолетового кольору

американської актриси Елізабет Тейлор (рис. 2, а). Цей напрям одразу стає актуальним, оскільки виробы проектується з урахуванням особливостей фігури, не деформують тіло людини, а діти, одягнені як батьки, більше не відчують дискомфорту в одязі (рис. 2, б). У 1967 р. в Парижі принцеса Грейс Келлі відкрила перший бутик дитячого одягу Baby Dior, де було представлено ексклюзивний одяг для хрещення (рис. 2, в) – переважно сукні із органзи, шовкової тафти та мусліну для дітей до 4 років [7]. З того часу лінія Baby Dior випускала дві колекції на рік і виконувала індивідуальні замовлення; серед створених моделей – сукні, фланелеві комбінезони, сюртуки, матроски тощо. Моделі одягу для дівчаток оздоблені вишивкою, воланами, рюшами, драпіровками; одяг для хлопчиків з комірами піджачного типу, кишнями у рамку з листочками або клапанами, доповнений ґудзиками в тон до основної тканини і краватками.

Рис. 2. Моделі дитячого одягу другої половини ХХ ст., Будинок мод Dior:

а – Елізабет Тейлор з донькою в костюмах Dior, 1961 р. [5]; б – моделі одягу з журналу «Modes de Paris», №649, 1961 р.; в – діти принцеси Монако Грейс Келлі в оксамитових костюмах для хрещення Dior на відкритті першого бутика Baby Dior, 1967 р. [7]; г – моделі дитячого одягу Pierre Cardin, Париж, 1966 р. [3]

Під впливом успіхів у освоєнні космосу у 1966 р. Будинок моди Pierre Cardin створює першу колекцію дитячого одягу (рис. 2, г) – сукні для дівчаток розширеного силуету з декоративним

оздобленням у вигляді овальних отворів, що одягаються на светр-гольф, виражають естетику космічної ери [2, с. 301], як і популярні в 1960-ті роки комбінезони з застібною-блискавкою, сорочки та піжами,

прикрашені рисунками у вигляді ракет, зірок, інших космічних мотивів.

В 60-70-х роках ХХ ст. на світовому ринку з'являються бренди дитячого одягу та одягу для всієї сім'ї, такі як Mothercare, Benetton, Catimini, Tartine et Chocolat, Vonpoint, які хоч і не представляли колекції на тижнях високої моди, однак вплинули на дитячу моду в цей період. Наприклад, асортимент одягу бренду Vonpoint складався з суконь розширеного силуету, пончо, штанів прямого силуету та різних аксесуарів; бренд Tartine et Chocolat пропонував одяг для дітей до 10 років із тканин пастельних кольорів, оздоблений накладними кишенями, ручною вишивкою та невеликими ґудзиками тощо. Загалом мода стала більш різноманітною і розвивалася в різних стильових напрямках: класика, романтика, етно-стиль, спортивний, мілітарі, диско, панк, хіпі тощо. Дитячий одяг 1970-х років яскравий і барвистий, багато тенденцій запозичено з моди для дорослих, наприклад штани-кльош та міні-спідниці. Речі в гардероб підбирали за кольором і формою таким чином, щоб їх можна було комбінувати і поєднувати в різні комплекти.

У 80-90-ті роки ХХ ст. під впливом колекцій дитячого одягу Будинків моди Dior, Kenzo, Versace актуальними стають: одяг яскравих кольорів, рослинні мотиви в оздобленні, вишиті логотипи тощо. В моді відображаються тенденції гендерної рівності, стираються відмінності між одягом для дівчаток і хлопчиків, що виражається в колекціях дитячого одягу Giorgio Armani. В 1999 р. John Galliano пропонує для дітей моделі курток та штанів в авангардному стилі, з джинсових тканин та з камуфляжними принтами. В дитячу моду увійшли вельветові піджаки, великі накладні кишені, відкладні коміри, манжети на ґудзиках та оздоблювальні строчки.

В ХХІ ст. індустрія моди продовжує розвиватися – лінії дитячого одягу відкривають Будинки моди

Dolce & Gabbana (2001 р.), Gucci (2010 р.) тощо. Тенденції моди швидко змінюють одна одну і періодично повторюються, одночасно панує декілька модних стилів. Актуальними стають різноманітні моделі одягу з тваринними мотивами та з джинсових тканин, які з'являються на показах Будинків моди Gucci в 2010 р. (рис. 3, а), Versace в 2012 р. (рис. 3, б) тощо. Модним стало поєднання джинсів та класичного піджака з рельєфної вельветової тканини або шкіряної куртки темного кольору з відкладним коміром, кокеткою та прорізними кишенями. В асортименті дитячого одягу з'являються штани з великою кількістю накладних кишень та джемperi з різними аплікаціями або принтами у вигляді логотипу бренду.

Будинок моди Dior у зимовій колекції сезону 2010/11 пропонує моделі з оксамиту, кашеміру, трикотажу, мережива та тюлю, оздоблені хутром, бантами та стрічками; у колекції весна-літо 2011 – сукні для дівчаток, оздоблені воланами, оборками, бантами та вишивкою бісером. Основним оздобленням моделей дитячого одягу Dolce & Gabbana на показі весна-літо у 2013 році стали принти на різноманітну тематику, переважали морські мотиви (рис. 3, г).

Аналізуючи колекції дитячого одягу високої моди сезону осінь-зима 2019/20 встановлено, що актуальними є тканини з рослинними, тваринними, геометричними мотивами яскравих кольорів, серед яких переважає золотий. Будинки моди пропонують моделі одягу з натуральних бавовняних і вовняних, джинсових та атласних тканин, трикотажу, шифону тощо. Асортимент колекцій для хлопчиків складають різноманітні куртки, піджаки, бомбери, джемperi, сорочки, штани та джинси; для дівчаток представлено пальто, куртки, спідниці, сукні, світшоти, блузки, футболки тощо. В колекції Dior сукні, спідниці і пальто виготовлені з однакової тканини, що створює цілісність образу.

Рис. 3. Колекції дитячого одягу Будинків моди початку XXI ст.: а – Gucci, 2010 р.; б –Versace, 2012 р.; в – Dior, 2012-2013 р.; г – Dolce & Gabbana, 2013 р. [16]

Рис. 4. Художньо-композиційні елементи дитячого костюма в колекціях Будинків моди сезону осінь-зима 2019/20: а – Dolce & Gabbana: квіткові мотиви [4]; б –Dior: аплікації з ініціалами бренда [8]; в – Gucci: анімалістичні принти [6]; г –Versace: античні орнаменти [12]

	1920-1930	1940-1950	1960-1970	1980-1990
Об'ємна форма	Велика	Велика	Середня	Середня
Колір і принт				
Оздоблення				
	2000-2005	2005-2010	2010-2015	2015-2020
Об'ємна форма	Середня	Середня	Середня	Середня
Колір і принт				
Оздоблення				

Рис. 5. Художньо-декоративні елементи дитячого костюму XX – початку XXI ст.

Також Будинками моди пропонуються сукні напівприлеглого та розширеного силуету, часто з завищеною лінією талії та з поясом, спідниці в складку або зі зборками; моделі одягу оздоблені вишивкою, аплікаціями, іноді рюшами, оборками. Для хлопчиків пропонуються куртки з набивної або жакардової тканини з капюшоном і без, піджаки з шалевим або піджачним коміром, оздоблені логотипом бренду, штани і сорочки з однотонних тканин та з різними принтами. Одяг для дівчаток і для хлопчиків середньої об'ємної форми. Художньо-композиційні елементи моделей сучасного дитячого одягу, які є характерною особливістю колекцій високої моди сезону осінь-зима 2019/20, представлено на рис. 4. Встановлено, що Будинки моди запозичують для дитячих моделей вдалі рішення з попередніх колекцій одягу для дорослих, як, наприклад, в колекціях Dolce & Gabbana та Versace (рис. 4, а, г).

Проведений аналіз показав, що дитяча мода циклічна. Дитячий одяг зазвичай не складний за конструктивним рішенням, тому розмаїття досягається за рахунок підбору тканин, кольорів, оздоблення тощо, і саме ці елементи періодично повторюються в дитячій моді. В результаті порівняння моделей дитячого одягу представлених в колекціях Будинків моди встановлено, що на початку ХХ ст. переважала велика об'ємна форма виробів, а з 60-х років ХХ ст. і до теперішнього часу – середня, іноді мала форма виробів завдяки використанню трикотажних полотен. Дитячий одяг виготовляли з різних тканини, переважно натурального сировинного складу – вовна, бавовна тощо. Колірне рішення виробів варіюється від стриманих пастельних кольорів у 20-х роках ХХ ст. до яскравих рисунків в моделях одягу 1990-х років та в колекціях останніх сезонів. Оздоблення моделей для хлопчиків в основному характеризується різними варіантами комірів, кишень, пат і хлястиків,

застосовуються аплікації та принти; для дівчаток – складки, рюші, волани, оборки, складки, плісе, банти, аплікації, вишивка нитками, пайєтками, бісером.

Так, оздоблення, що широко застосовувалося дизайнеркою Жанною Ланвен, по-новому використовується в сукнях для дівчаток Будинку моди Dior в 2010-11 роках. В 40-70-х роках ХХ ст. та на початку 2000-х років дизайнери представляли вироби зі смугастих та картатих тканин; дрібновізерункові квіткові мотиви, модні в 80-х роках і в колекціях Будинків моди у 2010 році; рослинні принти, актуальні в 90-х роках, знову з'являються у колекціях дитячого одягу Будинку моди Versace в 2013 році та в сукнях і сорочках Будинку моди Dior сезону весна-літо 2014. Тенденції 2020 року повертають в моду клітинку та смужку, рослинні та тваринні мотиви. Узагальнений аналіз основних художньо-декоративних елементів дитячого костюма ХХ – початку ХХІ ст. представлено на рис. 5.

Висновки.

Проаналізовано становлення та розвиток високої дитячої моди та досліджено еволюцію дитячого костюму як окремого напрямку в індустрії моди. Визначено, що дитячий костюм змінювався під впливом культурного розвитку суспільства, технічного прогресу та соціально-політичних змін, що відбувалися у світі. Проаналізовано дитячі колекції Будинків моди (Lanvin, Dior, Gucci, Versace, Dolce&Gabbana тощо) ХХ – початку ХХІ ст. та визначено основні модні тенденції дитячої високої моди в означений період. Виявлено характерні художньо-композиційні особливості одягу для дітей в колекціях високої моди ХХ – початку ХХІ ст. Визначено, що найбільш виразними є об'ємна і силуетна форми дитячого костюма, матеріали, кольорова гама, декоративні елементи та оздоблення виробів. Встановлено, що дитячий одяг зазвичай не складний за конструктивним устроєм, тому розмаїття моделей

досягається за рахунок підбору кольорового рішення, конструктивно-декоративних елементів та оздоблення. Наведено порівняльний аналіз художньо-декоративних елементів дитячого костюму ХХ – початку ХХІ ст. Визначено, що закономірності повторення художньо-композиційних елементів дитячого одягу в основному спостерігаються в рисунках

тканин та кольоровій гамі виробів, конструктивно-декоративних елементах та в оздобленні; менше змінюється силуетна та об'ємна форма виробів, їх конструктивний устрій. Встановлені закономірності дають можливість прогнозувати тенденції дитячої моди та проектувати актуальні моделі дитячого одягу.

Література

1. Blackman C. *100 Years of Fashion Illustration*. London: Laurence King Publishing, 2007. 384 p.
2. Cole D. J., Deihl N. *The History of Modern Fashion from 1850*. London: Laurence King Publishing, 2015. 480 p.
3. Designer. Pierre Cardin. URL: <https://pierrecardin.com/designer> (дата звернення: 05.12.2019).
4. Dolce & Gabbana Girls Mini Me Gold Floral Print Runway Dress. Dashin Fashion. URL: <https://www.dashinfashion.com/shop/product/dolce-gabbana-girls-gold-floral-print-dress> (дата звернення: 05.12.2019).
5. Finnigan K. It's Baby Dior's 50th anniversary. How did designer clothes for tiny people become such big business? *The Daily Telegraph*. 3 Sept. 2017 URL: <https://www.telegraph.co.uk/luxury/womens-style/baby-diors-50th-anniversary-did-designer-clothes-tiny-people> (дата звернення: 05.12.2019).
6. Girls (4-12 years) Collection. Gucci. URL: <https://www.gucci.com/us/en/ca/children/girl-c-children-girls> (дата звернення: 05.12.2019).
7. Happy Birthday, BABY DIOR! DIORMAG. URL: https://www.dior.com/diormag/en_gb/article/happy-birthday-baby-dior (дата звернення: 05.12.2019).
8. Kids' Fashion. Girls 2-13 years. Dior. URL: https://www.dior.com/en_gb/baby/girls-2-13-years/all-products (дата звернення: 05.12.2019).
9. Snodgrass M. E. *World clothing and fashion: An encyclopedia of history, culture, and social influence*. New York: Routledge, 2015. 832 p.
10. Steele V. *Encyclopedia of clothing and fashion*. Vol. 3. Farmington Hills, MI: Charles Scribner's Sons, 2005. 566 p.
11. Sunday at Home with La Comtesse Jean de Polignac. Rare Vintage. URL: <http://rarevintage.blogspot.com/2012/07/sunday-at-home-with-la-comtesse-jean-de.html> (дата звернення: 05.12.2019).
12. Young Versace Mini Me Girl Savage Baroque Print Black Gold Silk Dress. Dashin Fashion. URL: <https://www.dashinfashion.com/shop/product/young-versace-girl-savage-baroque-black-gold-dress> (дата звернення: 05.12.2019).
13. Васильєва І. В. Розробка підходу до створення нових форм дитячого зимового одягу методами дизайн-проекування. *Теорія та практика дизайну. Технічна естетика*. №8. 2015. С. 26-33. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/1752>.
14. Васильєва О.С. Дизайн шкільного форменого одягу: функціональний та естетичний аспекти. *Art and design*. 2019. №1. С. 59-68. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.1.5>.
15. Ермилова Д. Ю. История домов моды : учеб. пособие для вузов / Д. Ю. Ермилова. — 3-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2018. — 443 с.
16. Журнал «VOGUE». URL: <https://vogue.ua> (дата звернення: 05.12.2019)
17. Ісаєв О. А., Богомазюк Т. М., Пашкевич К. Л., Герасименко О. Д., Ткачук О. Д. Прогнозування асортименту сучасних колекцій дитячого одягу. *Вісник КНУТД*. 2017. № 4(112).

- C. 182-192. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/7313>.
18. Колосніченко О. В., Пашкевич К. Л., Лозко Ю. Я. Художньо-образні особливості спецодягу в дизайні ХХ століття. *Art and design*. 2019. №1. С.87-104. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.1.8>.
19. Мельник В. В., Колосніченко О. В., Кудрявцева Н. І., Смаженко В. С. Вдосконалення форми та колориту сучасного дитячого одягу на основі європейської моди ХІХ-ХХІ століть. *Легка промисловість*. 2017. №3. С. 36-40. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/9848>
20. Мироненко В. П.; Кулик Я. Г. Комплексний аналіз процесу проектування комплекту для дітей дошкільного віку. *Вісник ХДАДМ*, 2011, 2: 50-52.
21. Музалевская Ю. Е., Козлова Е. В. Понятие «стиль» в вестиментарной моде. Особенности употребления различных стилей в современном детском костюме. *Технико-технологические проблемы сервиса*. 2012. №3 (21). С. 68-75.
22. Музей «The Metropolitan Museum of Art» : веб-сайт. URL: <https://www.metmuseum.org> (дата звернення: 05.12.2019).
23. Музей «The Palais Galliera» : веб-сайт. URL: <http://www.palaisgalliera.paris.fr> (дата звернення: 05.12.2019).
24. Назарчук Л. В. Дослідження факторів, які впливають на проект. дитячого одягу. *Вісник КНУТД*. 2007. №4 (36). С. 74-78.
25. Пашкевич К. Л., Баранова Т. М. *Конструювання дитячого одягу*: Навчальний посібник. Київ.: ПП НВЦ Профі, 2012. 320 с.
26. Пашковська Т. А. Дослідження історичного розвитку одягу школярів. Аналіз сучасного напрямку моди в дитячому костюмі. *Соціально-гуманітарний вісник*. 2019. Вип. 26-27. С. 93-96.
2. Cole, D. J. & Deihl, N. (2015). *The history of modern fashion from 1850*. Laurence King Publishing. [in English].
3. Designer. Pierre Cardin. URL: <https://pierrecardin.com/designer> (Last accessed: 05.12.2019) [in English].
4. Dolce & Gabbana Girls Mini Me Gold Floral Print Runway Dress. Dashin Fashion. URL: <https://www.dashinfashion.com/shop/product/dolce-gabbana-girls-gold-floral-print-dress> (Last accessed: 05.12.2019) [in English].
5. Finnigan, K. (2017.09.03). It's Baby Dior's 50th anniversary. How did designer clothes for tiny people become such big business? *The Daily Telegraph*. URL: <https://www.telegraph.co.uk/luxury/womens-style/baby-diors-50th-anniversary-did-designer-clothes-tiny-people> (Last accessed: 05.12.2019) [in English].
6. Girls (4-12 years) Collection. Gucci. URL: <https://www.gucci.com/us/en/ca/children/girl-c-children-girls> (Last accessed: 05.12.2019) [in English].
7. Happy Birthday, BABY DIOR! DIORMAG. URL: https://www.dior.com/diormag/en_gb/article/happy-birthday-baby-dior (Last accessed: 05.12.2019) [in English].
8. Kids' Fashion. Girls 2-13 years. Dior. URL: https://www.dior.com/en_gb/baby/girls-2-13-years/all-products (Last accessed: 05.12.2019) [in English].
9. Snodgrass, M. E. (2015). *World clothing and fashion: An encyclopedia of history, culture, and social influence*. Routledge. [in English].
10. Steele, V. (2005). *Encyclopedia of clothing and fashion* (OZ). Vol. 3. Farmington Hills, MI: Charles Scribner's Sons. [in English].
11. Sunday at Home with La Comtesse Jean de Polignac. Rare Vintage. URL: <http://rarevintage.blogspot.com/2012/07/sunday-at-home-with-la-comtesse-jean-de.html> (Last accessed: 05.12.2019) [in English].
12. Young Versace Mini Me Girl Savage Baroque Print Black Gold Silk Dress. Dashin Fashion. URL: <https://www.dashinfashion.com/shop/product/young-versace-girl-savage-baroque-black-gold-dress> (Last accessed: 05.12.2019) [in English].

References

1. Blackman, C. (2007). *100 years of fashion illustration*. Laurence King Publishing. [in English]

13. Vasilyeva, I.V. (2015). Rozrobka pidkholdu do stvorennya novykh form dytjachogho zymovogho odjaghu metodamy dyzajn-proektuvannya [Developing approaches to create new forms of child winter clothes by design engineering]. *Teorija ta praktyka dyzajnu. Tekhnichna estetyka*. [Design theory and practice. Technical aesthetics], 8. 26-33. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/1752> [in Ukrainian].
14. Vasilyeva O. S. (2019). Design of school formed clothing: functional and esthetic aspects. *Art and design*. 1. 59-68. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.1.5> [in Ukrainian].
15. Ermilova, D. lu (2018). *Istoriia domov mody* [History of fashion houses]. (3d ed.). Moscow : Izdatelstvo Iurait. [in Russian]
16. Zhurnal «VOGUE» [Magazine «VOGUE»]. URL: <https://vogue.ua> (Last accessed: 05.12.2019) [in Russian].
17. Isaev, A., Bogomazyuk, T., Pashkevych, K., Gerasymenko, E., & Tkachuk, O. (2017). Proghnozuvannya asortymentu suchasnykh kolekcij dytjachogho odjaghu [Prediction Assortment Contemporary Collections Children's Clothing]. *Bulletin of KNUTD*, 4 (112). 182-192. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/7313> [in Ukrainian].
18. Kolosnichenko, O. V., Pashkevich, K. L., Lozko, Yu. Ya. (2019). Artificial features of education in description of the 20th century. *Art and design*. 1. 87-104. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.1.8> [in Ukrainian].
19. Melnik, V. V., Kolosnichenko, A. V., Kudryavtseva, N. I. & Smazhenko, V. S. (2017). Vdoskonalennja formy ta kolorytu suchasnogho dytjachogho odjaghu na osnovi jevropejskoho mody XIX-XXI stolitj [Improving Forms and Colors of The Modern Children's Clothing Based on The European Fashion of the 19th–21st Century]. *Fashion & Textiles Industry*. 3. 36-40. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/9848> [in Ukrainian].
20. Mironenko, V. P. & Kulik, Ja. G. (2011). Kompleksnyj analiz procesu projektuvannya komplektu dlja ditej doshkilnogho viku. [The complex analysis of process of designing of the complete set for children of preschool age]. *Bulletin of KSADA*. 2. 50-52 [in Ukrainian].
21. Muzalevskaia, lu. E. & Kozlova, E. V. (2012). Poniatie «stil» v vestimentarnoi mode. Osobennosti upotrebleniia razlichnykh stilei v sovremennom detskom kostiume [The concept of "style" in the vestigial fashion. Features of the use of various styles in a modern children's suit]. *Tekhniko-tehnologicheskie problemy servisa* [Technical and technological problems of service]. 3. 68-75 [in Russian].
22. The Metropolitan Museum of Art : the official site. URL: <https://www.metmuseum.org> (Last accessed: 05.12.2019) [in English]
23. The Museum «The Palais Galliera» : the official site. URL: <http://www.palaisgalliera.paris.fr> (Last accessed: 05.12.2019) [in English]
24. Nazarchuk, L. V. (2007). Doslidzhennja faktoriv, jaki vplyvajutj na projektuvannya dytjachogho odjaghu [Research on the factors that influence the design of baby clothes]. *Bulletin of KNUTD*. 4 (36). 74-78 [in Ukrainian].
25. Pashkevych, K. L., & Baranova, T. M. (2012). *Konstruivannja dytjachogho odjaghu* [Designing baby clothes]. Kyiv: PP NVC «Profi». [in Ukrainian].
- Pashkovsjka, T. A. (2019). Doslidzhennja istorychnogho rozvytku odjaghu shkoljariv. Analiz suchasnogho naprjamku mody v dytjachomu kostjumi [Research on the historical development of schoolchildren's clothing. Analysis of the modern direction of fashion in children's costume]. *Socialjno-ghumanitarnyj visnyk* [Social and humanitarian newsletter]. Issue 26-27. 93-96 [in Ukrainian].

ARTISTIC AND COMPOSITION FEATURES OF CHILDREN'S COSTUME IN THE HIGH FASHION COLLECTIONS IN THE 20TH AND EARLY 21ST CENTURY

GERASYMENKO O. D., PASHKEVYCH K. L.,
OMELCHENKO G.V., ZAGRIYCHUK B. P.,
KOLOSNIHENKO M. V.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. The purpose of the work is to study the artistic and compositional features in children's collections of haute couture houses and determine the patterns of their repetition in the design of children's costumes in the 20th and early 21st century.

Methodology. To achieve this goal, a historical study of materials, a visual-analytical method, morphological and compositional-structural analysis were applied.

Results. The evolution of children's costume in the high fashion collections in the and early 21st century is investigated and the main trends in children's fashion for a given period of time are analyzed. The artistic and compositional features of the children's costume are identified, the most characteristic artistic and structural elements of children's clothing are identified: three-dimensional shape, color scheme and fabric pattern, structural and decorative elements and decoration. The regularity of repeating the pattern of fabric in the collections of children's clothing of the Fashion houses in the 20th and early 21st century is established.

Scientific novelty. The collected materials and their analysis made it possible to establish regularity of repeating of artistic and compositional features in a children's costume, such as a fabric pattern and decoration in different years in models of children's clothing of High Fashion Houses.

Practical significance lies in the generalization of artistic compositional features and the identification of leading trends in the artistic compositional solution

ХУДОЖЕСТВЕННО-КОМПОЗИЦИОННЫЕ ОСОБЕННОСТИ ДЕТСКОГО КОСТЮМА В КОЛЛЕКЦИЯХ ВЫСОКОЙ МОДЫ XX – НАЧАЛА XXI ВЕКА

ГЕРАСИМЕНКО Е. Д., ПАШКЕВИЧ К. Л.,
ОМЕЛЬЧЕНКО Г.В., ЗАГРИЙЧУК Б. П.,
КОЛОСНИЧЕНКО М. В.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Исследование художественно-композиционных особенностей в детских коллекциях Домов высокой моды и определения закономерностей их повторения в дизайне детского костюма XX – начала XXI века.

Методология. Для достижения поставленной цели применено историческое изучение материалов, визуально-аналитический метод, морфологический и композиционно-конструктивный анализ.

Результаты. Исследована эволюция детского костюма в коллекциях высокой моды XX – начала XXI века и проанализированы основные тенденции детской моды данного промежутка времени. Определены художественно-композиционные особенности детского костюма, выявлены наиболее характерные художественно-конструктивные элементы детской одежды: объемная форма, цветовая гамма и рисунок ткани, конструктивно-декоративные элементы и отделка. Установлены закономерности повторения рисунка ткани в коллекциях детской одежды Домов моды XX – начала XXI века.

Научная новизна заключается в определении закономерностей повторения художественно-композиционных особенностей в детском костюме, таких как рисунок ткани и отделка, в коллекциях высокой моды XX – начала XXI века, что позволит прогнозировать тенденции детской моды и проектировать актуальные модели одежды для детей.

Практическая значимость. Собранные материалы и их анализ позволили обобщить художественно-композиционные

of children's costumes in the high fashion collections in the 20th and early 21st century. The results will make it possible to predict trends in children's fashion, design actual models of clothing for children and can be used in further research on the design of children's clothing.

Keywords: *collection, children's clothing, model, Fashion house, children's fashion.*

особенности и определить ведущие тенденции художественно-композиционного решения детского костюма в разные годы в творчестве Домов высокой моды XX – начала XXI века. Результаты могут быть использованы при дальнейших научных исследованиях по дизайну детской одежды.

Ключевые слова: *коллекция, детская одежда, модель, Дом моды, детская мода.*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО
АВТОРІВ:

Герасименко Олена Дмитрівна, аспірантка, факультет дизайну, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0001-8566-7215, **e-mail:** gerasymenko.od@knutd.edu.ua

Пашкевич Калина Лівіанівна, д-р техн. наук, професор, професор кафедри ергономіки і проектування одягу, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0001-6760-3728, Scopus 57191851112, **e-mail:** kalina.pashkevich@gmail.com

Омельченко Ганна Віталіївна, канд. техн. наук, доцент кафедри ергономіки і проектування одягу, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0002-7876-8357, **e-mail:** annomelchenko@gmail.com

Загрійчук Богдана Павлівна, магістр, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0002-2248-8962, **e-mail:** bogdana.zagriichuck@gmail.com

Колосніченко Марина Вікторівна, д-р техн. наук, професор, декан факультету дизайну, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0003-0020-3214, Scopus 24076493500, **e-mail:** kolosnichenko.mv@knutd.edu.ua

Цитування за ДСТУ: Герасименко О. Д., Пашкевич К. Л., Омельченко Г. В., Загрійчук Б. П., Колосніченко М. В. Художньо-композиційні особливості дитячого костюму у колекціях високої моди XX – початку XXI століття. *Art and design*. 2019. №4. С. 21-33.

<https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.4.2>

Citation APA: Gerasymenko, O. D., Pashkevych, K. L., Omelchenko G.V., Zagriychuk, B. P., Kolosnichenko, M. V. (2019) Artistic and composition features of children's costume in the high fashion collections in the 20th and early 21st century. *Art and design*. 4. 21-33.